

بررسی اثرات ضد دردی عرق نعناع در موش صحرایی نر

مهدی نورالدینی^{۱*}، محمد نورالدین^۲، محمود سلامی^۳، اعظم مصداقی‌نیا^۱، جواد وردی^۱، مرتضی سلیمیان^۴

خلاصه

سابقه و هدف: عقیده محققین علوم دارویی بر این است که داروهای تسکین‌دهنده درد و التهاب به دلیل عوارض جانبی و در بعضی موارد عدم توانایی کافی، مفید واقع نمی‌شوند. لذا تحقیق برای یافتن داروهای ضد درد مفید دیگر ضروری به نظر می‌رسد. در این تحقیق اثر ضددردی گیاه نعناع که در طب سنتی از آن به عنوان مسکن یاد شده در موش صحرایی نر، مورد بررسی قرار گرفته است.

مواد و روش‌ها: تحقیق با طراحی تجربی صورت گرفت. عرق نعناع مورد استفاده از روش سنتی تهیه شد و اثر ضد دردی به روش Hot Plate روی شش گروه ۱۰ تایی موش صحرایی نر مورد ارزیابی قرار گرفت. گروه‌های آزمایش به ترتیب عرق نعناع را با دوزهای ۵۰، ۶۰، ۷۰، ۸۰، ۹۰، ۱۰۰ mg/Kg گروه شاهد سالیسیلیک اسید با دوز ۱۰۰ mg/Kg و گروه کنترل نرمال سالین با حجم ۰/۱ ml/۱۰۰ g وزن حیوان به صورت IP دریافت کردند. جهت تجزیه و تحلیل آماری نتایج از One-Way ANOVA و آنالیز توکی استفاده شد.

نتایج: نتایج نشانگر این است که عرق نعناع دارای اثر ضد دردی بوده و شدت اثر با افزایش دوز، افزایش می‌یابد ($p < 0/05$). اثرات ضددردی آن از دوز ۲۷ mg/Kg شروع و در دوز ۶۰ mg/kg به حداکثر خود رسید. در مقایسه اثر ضد دردی دوز موثر عرق نعناع با آسپیرینی (۱۰۰ mg/kg) مشخص گردید که عرق نعناع دارای اثرات ضد دردی بیشتری نسبت به آسپیرین می‌باشد ($p < 0/05$).

نتیجه‌گیری: عرق نعناع دارای اثر ضد دردی است و توصیه می‌شود در این مورد کارآزمایی‌های بالینی صورت گیرد.

واژگان کلیدی: عرق نعناع، آزمون صفحه داغ، سنجش درد، موش صحرایی نر

- ۱- استادیار گروه فیزیولوژی - فارماکولوژی دانشکده پزشکی دانشگاه علوم پزشکی کاشان.
- ۲- گروه فیزیولوژی - فارماکولوژی دانشکده پزشکی دانشگاه علوم پزشکی کاشان.
- ۳- دانشیار گروه فیزیولوژی - فارماکولوژی دانشکده پزشکی دانشگاه علوم پزشکی کاشان.
- ۴- مربی گروه علوم آزمایشگاهی دانشکده پزشکی دانشگاه علوم پزشکی کاشان.

* نویسنده مسئول: مهدی نورالدینی

آدرس: کاشان، کیلومتر ۵ بلوار قطب روانی، دانشکده پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی کاشان

پست الکترونیک: mnoureddini@kaums.ac.ir

تلفن: ۰۳۶۱ ۵۵۵۰۰۲۱

دورنویس: ۰۳۶۱ ۵۵۵۶۱۱۲

تاریخ دریافت: ۸۳/۵/۱۴

تاریخ پذیرش نهایی: ۸۵/۹/۱۳

مقدمه

درد حالت ناخوشایندی است که در بیماری‌های مختلف ایجاد می‌شود. تسکین درد جز خطوط اول درمانی می‌باشد. درمان با داروهای صنعتی، یک طیف درمانی و درمان با داروهای گیاهی طیف دیگر درمان می‌باشد. استفاده از گیاهان دارویی طول عمری به قدمت عمر انسان دارد [۱-۶]. نعناع (*Mentha Spicata* یا *Spearmint*) گیاهی محکم و پایا است که ارتفاعش گاه به یک متر می‌رسد [۷]. تمام قسمت‌های گیاه بوی معطر قوی و نافذ [۸] همراه با طعم تند و خنک‌کننده دارد [۹]. قسمت‌های مورد استفاده این گیاه سرشاخه‌های گل‌دار و برگ‌های تازه [۷]، برگ‌های خشک

شده برای مصارف خانگی و همچنین جوانه‌های گل‌دار و برگ‌دار می‌باشد [۱۰، ۱۱]. در ایران در اکثر نقاط این گیاه را می‌توان کشت کرد، اما مناطق خیلی سرد برای کشت این گیاه مناسب نمی‌باشد [۱۲]. از جمله ترکیبات شیمیایی موجود در عرق نعناع (*Mentha* *dinalool* *1,8-cineole* *limonene* *carvone* (*spicata* L *menthol* *menthone* و *isomenthone* می‌باشد [۹، ۱۰، ۱۲]. گیاه نعناع در طب سنتی مصارف متنوعی داشته و به عنوان مقوی معده، ضد درد، ضد تشنج، آرام‌کننده اعصاب از آن استفاده می‌شده [۷، ۸]. لوجی و کینگهام در پژوهش‌های جداگانه نشان دادند که اسانس نعناع از طریق کاهش اسپاسم عضلات صاف